

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

ફર્સ્ટ અપીલ નં. ૪૦૬૫/૨૦૦૭

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી આર. પી. ઢોલરીયા

=====

- ૧ શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના રિપોર્ટરોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપી શકાય?
- ૨ રિપોર્ટરને મોકલવો કે નહીં?
- ૩ શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની અંતિમ નકલ જોવા માગે છે?
- ૪ શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર સવાલનો સમાવેશ થાય છે?

=====

વિષ્ણુબા તે વિરેનદ્રસિંહ માનસિંહ જાડેજાની વિધવા અને ૪... અપીલકર્તા(ઓ)
વિરુદ્ધ

કનુસિંહ અમરસિંહ ઝાલા અને ૨... સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧-૫ તરફે વકીલ જી. ટી. દયાણી વતી શ્રી એન. એલ. રામનાથી

સામાવાળા(ઓ) નં. ૩ તરફે વકીલ સુશ્રી કરુણા વી. રહેવર

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧-૨ તરફે નોટિસની બજવાણી કરાઈ

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી આર. પી. ઢોલરીયા

તારીખ:૦૫/૦૩/૨૦૧૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. આ અપીલ મૂળ દાવેદારો (અરજદારો) દ્વારા મોટર અકસ્માત વળતર ટ્રિબ્યુનલ (ઓકિસલરી), સાબરકાંઠા હિંમતનગર દ્વારા મોટર અકસ્માત દાવો પિટીશન નં. ૭૪૬/૧૯૯૫ માં તારીખ ૩૦.૧૧.૨૦૦૫ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા અને હુકમનામા સામે, વિરોધ પક્ષ નં. ૩ – ઓરિએન્ટલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપનીને વળતર ચૂકવવાની જવાબદારીમાંથી મુક્ત કરવા અથવા તેના પર જવાબદારી નક્કી ન કરવા બાબતે અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલી વળતરની રકમ ઓછી હોવાની દલીલ કરીને તેને પણ પડકારતા કરવામાં આવી છે.

૨. પ્રસ્તુત અપીલની ટૂંકમાં વિગત એ છે કે તારીખ ૨૮.૫.૧૯૯૫ ના રોજ, મરહૂમ વીરેન્દ્રસિંહ કે જેઓ ટ્રક નં. GJ ૯ T ૭૧૩૯ પર બીજા ડ્રાઇવર તરીકે કામ કરતા હતા, તેઓ સદર ટ્રકની કેબિનમાં બેસીને પોતાના વતન રંગપુર આવી રહ્યા હતા અને સવારના આશરે ૮.૩૦ વાગ્યે, જ્યારે સદર ટ્રક ચોટારી માતાના મંદિર

પાસે પહોંચ્યો, ત્યારે સદર ટ્રકના ડ્રાઈવર એટલે કે વિરોધ પક્ષ નં. ૧ એ પૂર્ણ ઝડપે વળાંક લીધો હતો જેના કારણે કેબિનનો દરવાજો ખુલી ગયો હતો અને મરહૂમ ટ્રકની કેબિનમાંથી બહાર ફેંકાઈ ગયા હતા અને તેમને ગંભીર ઇજાઓ પહોંચી હતી તથા ઇજાઓના કારણે તેમનું અવસાન થયું હતું. મરહૂમના વારસદારો અને કાયદેસરના પ્રતિનિધિઓએ મોટર અકસ્માત વળતર ટ્રિબ્યુનલ (ઓકિસલરી), સાબરકાંઠા હિંમતનગરની અદાલતમાં મોટર અકસ્માત દાવો પિટીશન નં. ૭૪૬/૧૯૯૫ દાખલ કરી હતી. વિદ્યુત ટ્રિબ્યુનલે દાવો પિટીશન અંશતઃ મંજૂર કરી છે. વિરોધ પક્ષ નં. ૩ – ઓરિએન્ટલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપનીને મુક્ત કરવા અથવા તેના પર વળતર ચૂકવવાની જવાબદારી નક્કી ન કરવા તેમજ વિદ્યુત ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલી વળતરની રકમથી નારાજ થઈને, આ અદાલત સમક્ષ વર્તમાન અપીલ કરવામાં આવી છે.

૩. અપીલકર્તાઓ માટેના વિદ્યુત વકીલ શ્રી જી. ટી. દયાણી વતી વિદ્યુત વકીલ શ્રી એન. એલ. રામનાણી અને વિરોધ પક્ષ નં. ૩ માટેના વિદ્યુત વકીલ મિસ કરુણા વી. રહેવારને સાંભળવામાં આવ્યા. નોટિસ બજવણી થઈ હોવા છતાં, વિરોધ પક્ષ નં. ૧ અને ૨ માટે કોઈ હાજર રહ્યું નથી.

૪. અપીલકર્તાઓ માટેના વિદ્યુત વકીલ શ્રી એન. એલ. રામનાણીએ આ અદાલતને મૌખિક પુરાવા તેમજ એફ.આઈ.આર. (FIR), પંચનામું તેમજ

મરહૂમનું ડ્રાઇવિંગ લાઇસન્સ જેવા દસ્તાવેજ પુરાવાઓ કે જે વિશ્વના ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા તેમાંથી પસાર કર્યા છે અને દલીલ કરી છે કે વિશ્વના ટ્રિબ્યુનલે રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજ પુરાવાઓનું ખોટી રીતે મૂલ્યાંકન કર્યું છે અને તેના પરિણામે, વિશ્વના ટ્રિબ્યુનલે ખોટી રીતે એવું તારણ નોંધ્યું છે કે મરહૂમ વીરેન્દ્રસિંહ માનસિંહ જાડેજા માલવાહક વાહનમાં બિનકાયદેસર અને મફત મુસાફર (gratuitous passenger) તરીકે મુસાફરી કરી રહ્યા હતા અને તેથી, વીમા કંપની પર કોઈ જવાબદારી નાખી શકાય નહીં. તેથી, તેમણે આ અદાલતને આ અપીલ મંજૂર કરવા વિનંતી કરી છે.

૫. ઉપરોક્ત દલીલ સામે, વિરોધ પક્ષ નં. ૩ માટેના વિશ્વના વકીલ મિસ રહેવારે દલીલ કરી છે કે વિશ્વના ટ્રિબ્યુનલે રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ પુરાવા અનુસાર તારણ નોંધ્યું છે કે મરહૂમનું જોખમ વીમા પોલિસી હેઠળ આવરી લેવાયેલ નથી અને મરહૂમ માલવાહક વાહનમાં મુસાફરી કરી રહ્યા હતા અને તેથી, વિશ્વના ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા વીમા કંપની પર યોગ્ય રીતે જવાબદારી નાખવામાં આવી નથી, જેમાં આ અપીલમાં આ અદાલત દ્વારા કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી. છેલ્લે, તેમણે આ અપીલ રદ કરવા વિનંતી કરી છે.

૬. વીમા કંપની દ્વારા વળતર ચૂકવવાની જવાબદારીના મુદ્દા પર અપીલકર્તાઓ માટેના વિશ્વના વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી ઉપરોક્ત દલીલની સરાહના કરવા

માટે, આ અદાલતે વીમા પોલિસીનું નિરીક્ષણ કર્યું છે જે એક્ઝિઝિટિવ જપ પર છે, જે સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે પોલિસી વ્યાપક જોખમના પ્રકારની છે જેમાં નોંધાયેલા માલિક પાસેથી વિવિધ પ્રકારના પ્રીમિયમ લેવામાં આવ્યા છે અને ડ્રાઇવર અને કલીનરના પ્રીમિયમ ઉપરાંત ૬ કર્મચારીઓ તેમજ ૬ કુલીઓ માટેનું પ્રીમિયમ પણ લેવામાં આવ્યું છે. રેકૉર્ડ પરથી જોઈ શકાય છે કે અપીલકર્તાઓએ દાવો પિટીશનમાં ૪ એવો કેસ મૂક્યો છે કે મરહૂમ વીરેન્દ્રસિંહ જાડેજા તારીખ ૨૮.૫.૧૯૯૫ ના રોજ ટ્રક રજિસ્ટ્રેશન નં. GJ ૯ T ૭૧૩૯ પર બીજા ડ્રાઇવર તરીકે કામ કરી રહ્યા હતા અને તેઓ બીજા ડ્રાઇવર તરીકે મુસાફરી કરી રહ્યા હતા તથા નિયમિત ડ્રાઇવર સંબંધિત સમયે સદર ટ્રક ચલાવી રહ્યા હતા અને તેઓ સદર ટ્રકની કેબિનમાં ડ્રાઇવરની ડાબી બાજુએ બેઠા હતા. એ પણ જોઈ શકાય છે કે જ્યારે ટ્રક જઈ રહ્યો હતો, ત્યારે ટ્રકની બાજુનો દરવાજો ખુલી ગયો હતો અને મરહૂમ ટ્રકમાંથી બહાર ફેંકાઈ ગયા હતા અને અકસ્માત સર્જાયો હતો. એ પણ દર્શાવવામાં આવ્યું છે કે મરહૂમ હેવી ડ્રાઇવિંગ લાઇસન્સ ધરાવતા હતા જે આર.ટી.ઓ., હિંમતનગર દ્વારા તારીખ ૫.૯.૧૯૯૪ ના રોજ ઇશ્યુ કરવામાં આવ્યું હતું. ટ્રક રજિસ્ટ્રેશન નં. GJ ૯ T ૭૧૩૯ ના માલિક, વિરોધ પક્ષ નં. ૨, મુકેશભાઈ ઇશ્વરભાઈ પટેલની પણ એક્ઝિઝિટિવ ૩૭ થી તપાસ કરવામા આવી છે, જેમાં તેમણે જુબાની આપી છે કે તારીખ ૨૮.૫.૧૯૯૫ ના રોજ મરહૂમ વીરેન્દ્રસિંહ જાડેજા તેમના ટ્રકમાં બીજા ડ્રાઇવર તરીકે મુસાફરી કરી રહ્યા હતા અને તેમને મહિને રૂ. ૨૦૦૦/- ચૂકવવામાં આવતા હતા અને તેઓ ટ્રક

ચલાવવા માટે હેવી ડ્રાઇવિંગ લાઇસન્સ પણ ધરાવતા હતા. વીમા કંપની માટેના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા તેમની ઉલટતપાસ કરવામાં આવી છે જેમાં વીમા કંપનીએ એવો કેસ મૂક્યો છે કે ટ્રકનો ઉપયોગ લગ્ન પ્રસંગમાં જવા માટે મુસાફરોને લઈ જવા માટે કરવામાં આવ્યો હતો અને તેઓ લગ્ન પ્રસંગમાં જવા માટે નીકળેલા મુસાફરોમાંના એક હતા અને ટ્રકમાંથી ઘણા લોકો બહાર ફેંકાઈ ગયા હતા અને મરહૂમ તેમાંના એક હતા.

૭. વીમા કંપનીએ રામદાસ કેશવદાસ રાઠોડની પણ તપાસ કરી છે જેઓ સંબંધિત સમયે હિંમતનગર ડિવિઝન ખાતે ઓરિએન્ટલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપનીના ડિવિઝનલ મેનેજર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા, એકિઝિટિવ ડ્રાઇવર થી, જેમાં તેમણે જુબાની આપી છે કે વાહન નં. GJ CT ૭૧૩૯ એ માલવાહક વાહન છે અને વીમા કંપનીએ કોઈ મુસાફરનું જોખમ આવરી લીધું નથી. તેમણે વધુમાં જુબાની આપી છે કે વીમા કંપનીએ ૬ કર્મચારીઓ માટે રૂ. ૬૦/- અને ૬ કુલી, ડ્રાઇવર અને કલીનર માટે રૂ. ૧૨૦/- નું પ્રીમિયમ મેળવ્યું છે.

૮. રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ ઉપરોક્ત પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લેતા, જે સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે અકસ્માતમાં સંકળાયેલું વાહન માલવાહક વાહન છે. સદર વાહન પર મુસાફરી કરી રહેલા મરહૂમ બીજા ડ્રાઇવર તરીકે મુસાફરી કરી રહ્યા હતા અને જ્યારે નિયમિત ડ્રાઇવર ટ્રક ચલાવી રહ્યો હતો, ત્યારે ટ્રક વળાંક લઈ રહ્યો હતો

અને જમણી બાજુની કેબિનનો દરવાજો અચાનક ખુલી ગયો હતો અને મરહૂમ બહાર ફેંકાઈ ગયા હતા. પરિણામે, વીમા કંપની દ્વારા મુકવામાં આવેલ કેસ કે લગ્ન પ્રસંગમાં હાજરી આપવા માટે ઘણા લોકોને લઈ જવા માટે સદર ટ્રકનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો તે સાબિત થતો નથી કારણ કે તપાસના અંતે ચાર્જશીટ ફાઈલ કરવામાં આવી હતી તે મુજબ તેમજ એફ.આઈ.આર. પોતે અને તેની વિગતો દર્શાવે છે કે માત્ર એક જ વ્યક્તિ બહાર ફેંકાઈ ગઈ હતી અને કોઈનો પણ એવો કેસ નથી કે સદર ટ્રકમાંથી ફેંકાઈ ગયેલી અન્ય વ્યક્તિઓ દ્વારા આવો કોઈ વળતરનો દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હોય. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, પ્રશ્ન હેઠળના વાહન અકસ્માતમાં માત્ર મરહૂમ વીરેન્દ્રસિંહ જાડેજા જ બહાર ફેંકાઈ ગયા હતા અને તેમના વારસદારોએ વળતર માટે દાવો પિટીશન દાખલ કરી છે કારણ કે તેઓ બીજા ડ્રાઈવર તરીકે મુસાફરી કરી રહ્યા હતા.

૯. અણનમ રીતે, સદર ટ્રકમાં મરહૂમનો હોદ્દો/સ્થિતિ મફત મુસાફર કે સામાન્ય મુસાફર તરીકે નોંધાયેલ નથી કારણ કે તેઓ ખુદ ટ્રકના માલિકના જણાવ્યા મુજબ બીજા ડ્રાઈવર તરીકે મુસાફરી કરી રહ્યા હતા અને તે હકીકત રેકૉર્ડ પર રજૂ કરાયેલા ડ્રાઈવિંગ લાઈસન્સથી પણ સમર્થિત થાય છે અને, તેથી, મરહૂમની ક્ષમતા/સ્થિતિ સ્પષ્ટપણે સ્થાપિત થાય છે કે તેઓ વીમાધારક માલિકની રોજગારી હેઠળ હતા અને તેઓ બીજા ડ્રાઈવર તરીકે મુસાફરી કરી રહ્યા હતા. સામાન્ય રીતે, માલવાહક વાહનને સતત ઘણા કલાકો સુધી ચલાવવાનું હોય છે

અને રાત્રિના સમય દરમિયાન પણ ટ્રકમાં બીજો ડ્રાઇવર રાખવાનો હોય છે જેથી વારાફરતી નિયમિત તેમજ બીજો ડ્રાઇવર ટ્રક ચલાવી શકે. વીમાધારક માલિકે ૬ કર્મચારીઓ, વત્તા ૬ કુલીઓ, ડ્રાઇવર અને કલીનર માટે પ્રીમિયમ પહેલેથી જ ચૂકવેલું છે અને, તેથી, જ્યારે મરહૂમ બીજા ડ્રાઇવર તરીકે મુસાફરી કરી રહ્યા હતા, ત્યારે તેમનું જોખમ આવરી લેવાયેલ છે અને વિશ્લેષણ ટ્રિબ્યુનલે એવું હોલ્ડ કરવામાં ભૂલ કરી છે કે તેઓ ગેરકાયદેસર કે મફત મુસાફર તરીકે મુસાફરી કરી રહ્યા હતા અને તેમનું જોખમ આવરી લેવાયેલ નથી. વિશ્લેષણ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નોંધાયેલ તારણ રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ પુરાવા સાથે સુસંગત નથી અને વિશ્લેષણ ટ્રિબ્યુનલ ધારણાઓ અને અટકળો પર આધારિત તારણ પર પહોંચ્યા છે જે કાયદાકીય રીતે ટકી શકે તેમ નથી અને મરહૂમના વારસદારો અને કાયદેસરના પ્રતિનિધિઓને વળતર ચૂકવવા માટે વીમા કંપનીની જવાબદારી નક્કી કરવી જરૂરી છે. તદ્દનુસાર, તમામ સામાવાળાઓ (સામાપક્ષકારો) સંયુક્ત રીતે અને વિભક્ત રીતે વળતર ચૂકવવા માટે જવાબદાર ઠરે છે.

૧૦. વળતરની રકમના મુદ્દે પણ, અપીલકર્તાઓ માટેના વિશ્લેષણ વકીલ શ્રી રામનાણીએ સ્પષ્ટપણે સ્વીકાર્યું છે કે હવે જ્યારે વીમા કંપની પર વળતર ચૂકવવાની જવાબદારી નાખવામાં આવી છે, ત્યારે તેઓ વળતરમાં કોઈ વધારા માટે દબાણ કરતા નથી અને વિશ્લેષણ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા કરવામાં આવેલા એવોર્ડથી

સંતોષ ધરાવે છે. વીમા કંપની દ્વારા નિર્ધારિત સમયગાળાની અંદર વ્યાજ સાથેની સમગ્ર રકમ જમા કરાવવામાં આવે.

૧૧. ઉપરોક્ત કારણોસર, અપીલ અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવે છે. વિશ્વના ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા વીમા કંપનીને મુક્ત કરવા સંબંધિત પસાર કરાયેલ ચુકાદો અને હુકમનામું રદ કરવામાં આવે છે અને પરિણામે, વીમા કંપની તેમજ ટ્રક નં. GJ ૯T ૭૧૩૯ ના ડ્રાઇવર અને માલિક પર વળતર ચૂકવવાની જવાબદારી નાખવામાં આવે છે. ચુકાદા અને હુકમનામામાં ઉપરોક્ત મર્યાદા સુધી સુધારો કરવામાં આવે. ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ કરવામાં આવતો નથી.

(આર. પી. ઢોલરીયા, ન્યાયમૂર્તિ)

પઠાણ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.